

МАТЕРІАЛИ

У Всеукраїнській науково-практичній
Інтернет-конференції

**СУЧАСНІ АСПЕКТИ
ЛІКУВАННЯ І ПРОФІЛАКТИКИ
ХВОРОБ ТВАРИН**

**20-21 жовтня 2021 року,
м. Полтава, Україна**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ
Кафедра терапії імені професора П. І. Локеса

**СУЧАСНІ АСПЕКТИ
ЛІКУВАННЯ І ПРОФІЛАКТИКИ
ХВОРОБ ТВАРИН**

*Матеріали
V Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції*

20–21 жовтня 2021 року, м. Полтава, Україна

Е-видання ПДАУ

ПОЛТАВА – 2021

УДК 619

ББК 48

С 91

Сучасні аспекти лікування і профілактики хвороб тварин: матеріали V Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції, 20–21 жовтня, 2021 р. Полтава, 2021. 243 с. [електронне видання]

Збірник містить матеріали наукових доповідей в яких висвітлено результати сучасних наукових досліджень, лікування і профілактики хвороб тварин у напрямках: діагностика і терапія тварин; ветеринарне акушерство, гінекологія; ветеринарна хірургія; ветеринарна фармакологія та токсикологія; фізіологія людини і тварин; паразитологія, ентомологія; гігієна тварин та ветеринарна санітарія; ветеринарно-санітарна експертиза; ветеринарна мікробіологія, епізоотологія, інфекційні хвороби та імунологія; патологія, онкологія і морфологія тварин. Матеріали подано у вигляді тез доповідей проблемно-постановчого, оглядово-аналітичного, узагальнюючого, експериментального та методичного змісту. Авторами матеріалів є викладачі вищих навчальних закладів, науковці науково-дослідних установ, здобувачі вищої освіти, аспіранти, докторанти, слухачі магістратури, представники органів державного і місцевого самоврядування та інших організацій.

Редакційна колегія:

Локес-Крупка Т. П., кандидат ветеринарних наук; *Кравченко С. О.*, кандидат ветеринарних наук, доцент; *Супруненко К. В.*, кандидат ветеринарних наук, доцент; *Корчан М. І.*, кандидат ветеринарних наук, доцент; *Шатохін П. П.*, кандидат ветеринарних наук, доцент; *Канівець Н. С.*, кандидат ветеринарних наук, доцент; *Курман А. Ф.*, кандидат біологічних наук, доцент; *Каришева Л. П.*, ст. викладач; *Бурда Т. Л.*, асистент, *Зарицький С. М.*, асистент.

Відповідальний за випуск: Н. С. Канівець

Рекомендується до електронного видання вченою радою факультету ветеринарної медицини Полтавського державного аграрного університету (протокол № 3 від 19 жовтня 2021 року).

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори наукових доповідей і повідомлень.

© Полтавський державний аграрний університет, 2021

Гончаренко В. П., Бахур Т. А., Романішина Т. О. ЗМІШАНІ ПАРАЗИТОЗИ БЕЗПРИТУЛЬНИХ КОШЕНЯТ В М. БІЛА ЦЕРКВА	171
Дмитрук Д. М. ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ІНСЕКТО-АКАРИЦИДНИХ ОШИЙНИКІВ У ЯКОСТІ ПРОФІЛАКТИКИ ДИРОФІЛЯРІОЗУ СОБАК	173
Долгін О. С. ПОШИРЕННЯ ТРИХУРОЗУ СОБАК В ОКРЕМИХ АДМІНІСТРАТИВНИХ РАЙОНАХ МІСТА ПОЛТАВА	174
Дубовий А. А. КЛІНІЧНІ ОЗНАКИ СПЛЕНОМЕГАЛІЇ ЗА СПОНТАННОГО БАБЕЗІОЗУ СОБАК	176
Дурневич Р. М., Касаткіна А. А., Гуральська С. В. МОРФОЛОГІЯ НИРОК СВІЙСЬКИХ ТВАРИН	178
Євстаф'єва В. О., Левченко М. В. ДИРОФІЛЯРІОЗ – НЕБЕЗПЕЧНА ТРАНСМІСИВНА ЗООАНТРОПОНОЗНА ІНВАЗІЯ	179
Зоська П. Б., Лавріненко І. В. ДІАГНОСТИКА ТА ПРОФІЛАКТИКА ВІРУСУ ІМУНОДЕФІЦИТУ КОТІВ (FIV)	181
Ізюмська В. В., Шаганенко Р. В., Шаганенко В. С. ЕФЕКТИВНІСТЬ АНТИПРОТОЗОЙНОГО ПРЕПАРАТУ «ГАЛОКУР» ЗА ПРОФІЛАКТИКИ ЕЙМЕРІОЗУ У ТЕЛЯТ	182
Канівець Н. С., Євстаф'єва В. О. ГЕЛЬМІНТОФАУНА ДОМАШНЬОЇ ПТИЦІ НА ТЕРИТОРІЇ ПОЛТАВСЬКОГО РАЙОНУ	184
Касаткіна А. А. МОРФОЛОГІЯ ПЕЧІНКИ СВИНЕЙ ЗА ВИКОРИСТАННЯ ВІТАМІННО- МІНЕРАЛЬНИХ КОРМОВИХ ДОБАВОК	186
Касмінінна Я. О., Локес-Крупка Т. П. МЕТОДИ ВИЗНАЧЕННЯ НАЯВНОСТІ ГМО У ХАРЧОВИХ ПРОДУКТАХ	187
Климчук О. П., Рубленко С. В., Бахур Т. І. ПОШИРЕННЯ АКАРОЗІВ СОБАК В УМОВАХ М. РІВНЕ	188
Кляп Н. І., Маслюк А. В., Сікорська Н. О. КРИТЕРІЇ ЯКОСТІ ІКРИ ЗЕРНИСТОЇ ОСЕТРОВИХ РИБ ЗА ОРГАНОЛЕПТИЧНИМИ ТА ФІЗИКО-ХІМІЧНИМИ ПОКАЗНИКАМИ	190
Коваленко В. В., Гальцев І. В., Рудь В. О., Тарасенко Л. О. ВЕТЕРИНАРНО-САНІТАРНА ОЦІНКА ЯКОСТІ І БЕЗПЕЧНОСТІ ПРОДУКТІВ ЗАБОЮ ЗА ЕХІНОКОКОЗУ	192
Коне М. С. ЕФЕКТИВНІСТЬ ЛІКУВАННЯ ТА ПРОФІЛАКТИКИ КАЛІЦІВІРОЗУ У КОТІВ В УМОВАХ ВЕТЕРИНАРНОЇ КЛІНІКИ ТОВ «БІОЦЕНТР» МІСТА ПОЛТАВА	194

руйнується і втрачається в процесі обробки продукту (очищення і рафінування олії або лецитину, термічна і хімічна обробка, тиск), то кількісне визначення неможливе. [1]

Методи виділення ДНК різняться від однієї лабораторії до іншої, тому показники кількісного визначення можуть різнитись, навіть якщо аналізувався один і той самий продукт. [2]

Для якісного визначення вмісту ГМО іноді використовують також стандартизовані тестові чип-системи. [3]

Незалежно від того, якісне чи кількісне визначення застосовується для аналізу харчових продуктів на вміст ГМО, недоліком методу є велика кількість фальш-позитивних та фальш-негативних результатів. Найточніші результати можна отримати при аналізі необробленої рослинної сировини. [4]

Отже, методи виділення ДНК різняться від однієї лабораторії до іншої, тому показники кількісної детекції можуть також різнитись, навіть якщо аналізувався один і той самий продукт, в основі яких лежить принцип комплементарної гібридизації ДНК з міткою, нанесеною на чип. Лімітуючим фактором цього методу є також ефективне виділення ДНК. Крім того, подібні тестові системи не охоплюють всього різноманіття ГМО і складні для розбудови.

Література

1. Gryson N (2010). <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/20012944> Anal Bioanal Chem 396 (6): 2003–22.
2. Cankar K, Stebih D, Dreo T, Zel J, Gruden K. (2006). <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC1569826/?tool=pubmed> BMC Biotechnol: 2003–22.
3. Gryson N (2010). <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/20012944> Anal Bioanal Chem 396 (6): 2003–22.
4. Leimanis S, Hernández M, Fernández S, Boyer F, Burns M, Bruderer S, Glouden T, Harris N, Kaeppli O, Philipp P, Pla M, Puigdomènech P, Vaitilingom M, Bertheau Y, Remacle J. (2006) <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/16786296> Plant Mol Biol. 61 (1-2): 123–39.

УДК 619:616.995.428:636.7

Климчук О. П., здобувач вищої освіти ОС «Магістр»

Рубленко С. В., доктор ветеринарних наук, професор

Бахур Т. І., кандидат ветеринарних наук, доцент

Білоцерківський національний аграрний університет, м. Біла Церква, Україна

e-mail: fly_13@ukr.net

ПОШИРЕННЯ АКАРОЗІВ СОБАК В УМОВАХ М. РІВНЕ

Актуальність проблеми. Акарози – одна з найбільш поширених груп паразитарних захворювань у домашніх м'ясоїдних тварин [1]. Отодектоз – акарозна інвазія, що характеризується всесвітнім поширенням. Викликають його кліщі *Otodectes cynotis* (Hering, 1838). Отодектоз реєструють в Україні у середньому в 9,1 % собак [2]. Демодекоз – також всесвітньо-поширена інвазія, збудник якої, *Demodex canis* (Leydig 1859), стаціонарно мешкає на шкірних покривах собак, при цьому викликаючи патологічний стан лише за певних умов [3]. В Україні демодекоз реєструють у 5% собак, що складає близько 40% випадків акарозів [2]. Саркоптоз – це захворювання, що рідше зустрічається, однак вимагає складніших заходів боротьби та лікування собак через паразитування в найбільш глибоких шарах шкіри тварин. Різні джерела називають збудника *Sarcoptes canis* або *Sarcoptes scabiei var. canis*. Серед міських домашніх тварин України, до 3,9% собак інвазовано саркоптесами [4].

Метою нашої роботи стало визначити поширення акарозів собак в умовах міста з урахуванням вікових та сезонних коливань. Для реалізації поставленої мети, ми

проаналізували базу даних прийому хворих тварин Центру сучасної ветеринарної медицини «БобИК» (м. Рівне) за період вересень 2018 – серпень 2021 рр. Усього, за цей період було прийнято 3572 собаки. Для вікового аналізу захворюваності інвазованих тварин було розділено на такі групи: до 1 року (цуценята), 1–3 роки (період дозрівання), 3–8 років (період статевої активності) і старше 8-ми років (похилий вік).

Собакам, що надходили до клініки, діагностували ураження збудниками акарозів за допомогою вітального методу за Приселковою, аналізуючи зіскрібки шкіри та / або виділення з вушних раковин (у випадку отодектозу) [5]. Показник інтенсивності інвазії (П) визначали за кількістю живих кліщів у мазку. Показник екстенсивності інвазії (ЕІ) визначали шляхом ділення кількості хворих тварин на їх загальну кількість і множення на 100%.

Згідно результатів проведеного нами аналізу, серед собак на території м. Рівне у період із вересня 2018 р. по серпень 2021 р. зустрічались такі акарози як отодектоз (ЕІ=7,31 % за П=10,71 екземплярів), демодекоз (ЕІ=3,05 % за П=14,74 екземплярів) і саркоптоз (ЕІ=0,84 % за П=7,52 екземплярів).

Моніторинг вікової сприйнятливості собак до інвазування збудниками акарозів (рис. 1) показав переважну чутливість цуценят до одного року до отодектозу. Ймовірно, провідну роль у цьому явищі відіграють несформованість імунної системи тварин і факт зараження потомства від матерів [2]. Максимальна екстенсивність інвазії демодекозу серед собак віком 1–3 роки, на нашу думку, пов'язана з тим, що тварини цієї групи відрізняються найбільшою руховою активністю та комунікативними можливостями, що збільшує ризик зараження [3]. Високі показники захворюваності на саркоптоз серед собак, що старші 3-ох років (у т.ч. й у групі старших 8-ми років) ми пов'язуємо з наростанням ураження хронічними захворюваннями та віковим зниженням опірності організму [4].

Аналізуючи показники захворюваності собак у сезонному аспекті, ми виявили досить нечіткі відмінності за отодектозу та демодекозу (рис. 2). Можливо, більш виражена амплітуда коливань сезонності зараження збудником саркоптозу серед собак пов'язана з незначною кількісною вибіркою тварин із таким діагнозом.

Згідно даних класичних джерел літератури [6], акарози м'ясоїдних тварин мають чітко виражену сезонність. Однак, у нашому випадку, показники сезонності проявилися досить згладженими. Ми вважаємо, що це пов'язано з квартирним утриманням більшості досліджених собак, що нівелює сезонний вплив на перебіг інвазії.

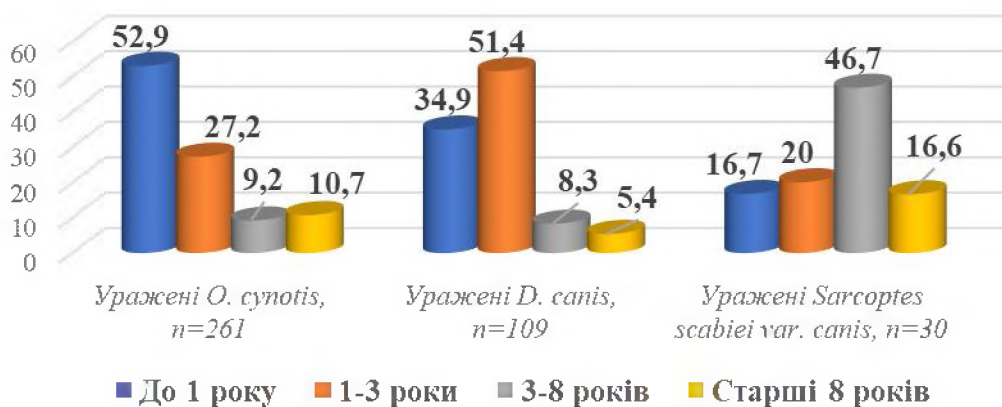

Рис. 1. Співвідношення кількості собак різних вікових груп, уражених збудниками акарозів у м. Рівне у вересні 2018 – серпні 2021 рр., %

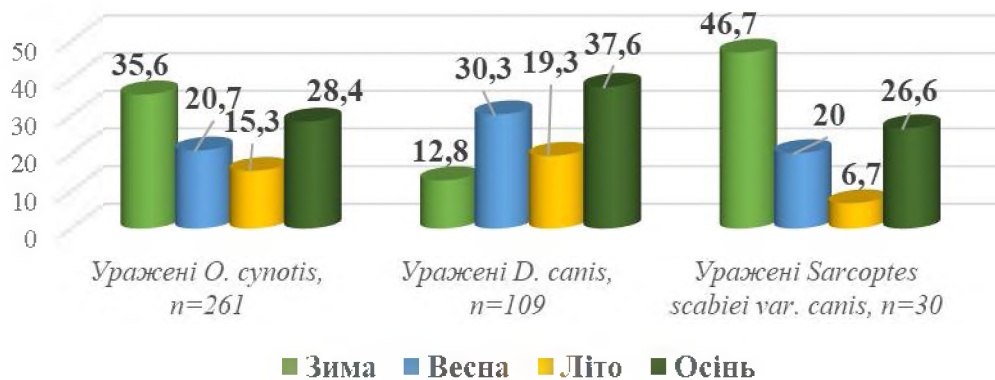

Рис. 2. Сезонне співвідношення кількості собак, уражених збудниками акарозів у м. Рівне у вересні 2018 – серпні 2021 рр., %

Таким чином, найбільш поширеними серед собак на території м Рівне, були акарози отодектоз, демодекоз і саркоптоз. Ці інвазії в період вересень 2018 – серпень 2021 рр. проявили чітку вікову динаміку при згладжених сезонних коливаннях частоти ураження тварин.

Література

- Antipov A. A., Bakhur T. I., Feshchenko D. V., Poberezhets S. P. Clinical and hematological indices of cats with otodectosis. *Науковий вісник ветеринарної медицини*. Біла Церква, 2017. № 1. С. 96-99.
- Kruchynenko O. V. Ectoparasites of dogs and cats (spreading and treatment). *Bulletin of Poltava State Agrarian Academy*, 2020. № 3. С. 241-250. DOI: 10.31210/visnyk2020.03.28
- Zhou X., Hohman A., Hsu W. H. Review of extralabel use of isoxazolines for treatment of demodicosis in dogs and cats. *Journal of the American Veterinary Medical Association*, 2020. Vol. 256. No. 12. P. 1342-1346. DOI: 10.2460/javma.256.12.1342
- Kravchenko S. O., Melnychuk V. V., Kanivets N. S., Burda T. L. The epizootological features of sarcoptosis dogs in Poltava. *Bulletin of Poltava State Agrarian Academy*, 2020. No. 3. P. 213–218. DOI: 10.31210/visnyk2020.03.24
- Korchan L., Zamazyi A. The effectiveness of methods for laboratory diagnosis of otodectosis in dogs. *Scientific Messenger of LNU of Veterinary Medicine and Biotechnologies*, 2020. Series: Veterinary Sciences. Vol. 22. No. 99. P. 58-62. DOI: 10.32718/nvlvet9909
- Паразитология и инвазионные болезни животных / М. Ш. Акбаев, А. А. Водянов, Н. Е. Косминков и др. // Москва: «Колос», 1998. 743 с.

УДК 664.955:006.83

Кляп Н. І., кандидат ветеринарних наук, старший науковий співробітник

Маслюк А. В., начальник лабораторії фізико-хімічних досліджень

Сікорська Н. О., провідний лікар ветеринарної медицини

Державний науково-дослідний інститут з лабораторної діагностики та ветеринарно-санітарної експертизи, м. Київ, Україна

e-mail: nzoltan@ukr.net

КРИТЕРІЇ ЯКОСТІ ІКРИ ЗЕРНИСТОЇ ОСЕТРОВИХ РИБ ЗА ОРГАНОЛЕПТИЧНИМИ ТА ФІЗИКО-ХІМІЧНИМИ ПОКАЗНИКАМИ

Вступ. Смакові властивості та фізіологічна цінність хімічного складу ікри лососевих та